

JANE FARVER
SIT EGET GARN

BRUG PLANTERNES FARVER

Jane er i gang med at plukke farvegåseurt, en nøjsom plante, som giver ulden en klar gul farve. Bagved står blandt andet staudesolsikke og stokroser.

For Jane og Julian skal en have både være et spisekammer, et dejligt syn fyldt med blomster og et bredt spektrum af planter til at farve uld med. Alt dette går op i en højere enhed her i deres eventyrlige uderum.

Det bugner af blomster, frugt og grøntsager i Jane og Julian Merediths frodige vildnis af en have, som ligger ned til en flod langt ude på landet i England. På gårdspladsen står store gryder med farvebade og simrer, fulde af uld og nyplukkede blomster og blade. Det ligner alkymi, når ulden trækkes op af gryderne iført de fine farver, som naturen har givet fra sig. Det kræver lidt viden at få det til at lykkes, men den har Jane om nogen. Hun har farvet med planter i 30 år og kender efterhånden alle naturens hemmeligheder, hvad nuancer angår. Der er ikke en plante i haven, hun ikke kan få farve ud af.

– Jeg begyndte at farve med planter, da mine børn var små, fortæller hun.
– Jeg strikkede tøj til børnene, men de blev efterhånden trætte af at gå i mine ret enkle kreationer, så jeg begyndte at plante-farve ulden for at pifte den op. Det var sjovt, og jeg lånte bøger, lærte mere og fandt ud

TEKST OG FOTO: HANNE GABEL CHRISTENSEN

af, at jeg er god til farver, fortæller Jane Meredith.

For 21 år siden flyttede hun og Julian til deres nuværende hus. Jane holdt en workshop i plantefarvning til et arrangement på børnenes nye skole, og hendes hobby tog en ny drejning. I dag holder hun mange workshops om plantefarvning i sin have og er fortsat fascineret af de mange nuancer, planterne kan give.

FARVNING I FLODVAND

– Der er utrolig mange muligheder; man kan få op til 25 forskellige farver og nuancer ud af ét bad, forklarer hun.

– Det spiller ind, hvornår på sæsonen planterne plukkes, hvilken slags vand man bruger – om man for eksempel bruger flodvand eller regnvand – hvilket metal gryden er lavet i, råuldens egen farve, og hvilken bejdse man bruger.

Bejdsen er det, der får farven til at binde sig fast på ulden, forklarer Jane på gårdspladsen, hvor en flok kvinder er i gang med at farve råuld, som hun har forbejdet i forskellige bejdsere for at illustrere nogle af de mange resultater, der kan komme ud af hvert farvebad. Workshoppen er årets sidste, for planterne har toppet farvemæssigt nu.

– Det bedste farvetidspunkt med planter er midt i august, hvor man får de bedste resultater. Nu bliver farverne ikke helt så kraftige længere, siger Jane, der glæder sig til en ny plantefarvningssæson næste år. Vil du læse mere om Jane Meredith, så tjek plantdyedwool.co.uk ♦

Nyplukkede tagetes fra haven, som skal farve Janes uld sandfarvet, gult og orange.

10 gode farveplanter, du kan dyrke i haven

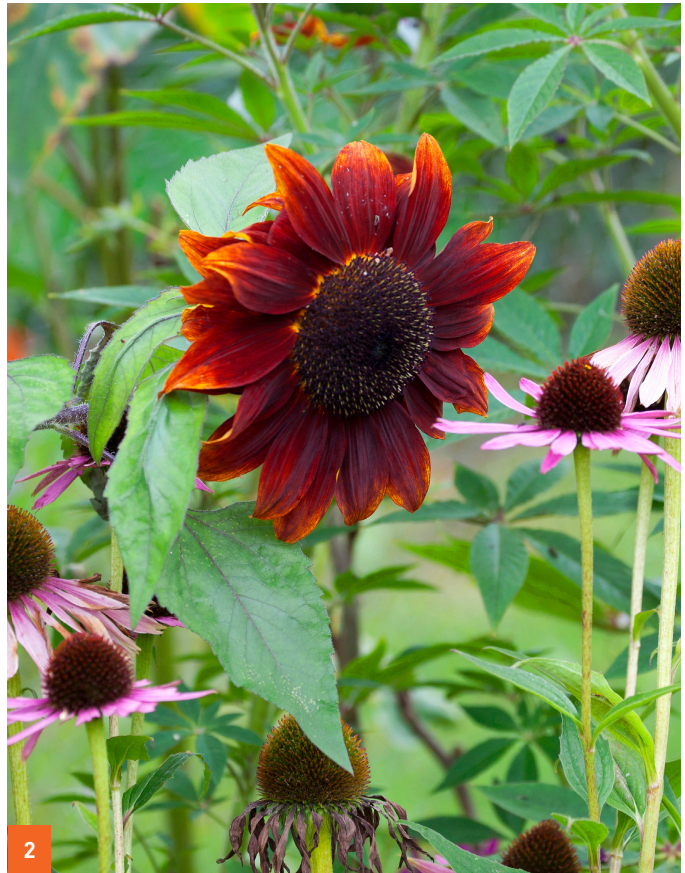
- **Farvegåseurt** (*Anthemis tinctoria*) Flerårig plante, hvis blomster giver en klar gul farve.
- **Farvereseda** (*Reseda luteola*) Flerårig urt, som vokser i naturen og giver gulgrønne farver – eller Robin Hood-grøn, hvis den blandes med farvevæjd.
- **Farvevæjd** (*Isatis tinctoria*) Flerårig urt, som selvsår flittigt. Skal have solskin, før den er klar til at afgive den blå farve, som kun ganske få

planter giver. Farvevæjd blev brugt i Norden, indtil man begyndte at importere indigo.

- **Farvevisse** (*Genista tinctoria*) Halvbusk, hvis blomster giver gule nuancer. Obs! Giftig.
- **Fløjsblomst** (*Tagetes*) Enårig sommerblomst, som giver sandfarvede, gule og orange nuancer.
- **Krap** (*Rubia tinctorum*) Flerårig urt/staupe, hvis rod giver stærke røde farver. Planten skal være minimum

tre år, før roden er klar til brug.

- **Gyldenris** (*Solidago*) Staupe, der giver kraftige gule farver.
- **Rejnfan** (*Tanacetum vulgare*) Flerårig urt, hvis løv og blomster giver gulgrønne nuancer.
- **Skønhedsøje** (*Coreopsis*) Enårig sommerblomst, hvis blomster giver rustfarver.
- **Brændenælde** (*Urtica dioica*) Flerårig urt, som giver bløde grønne, brune og gule nuancer.

1. Vasket, ubejdset råuld farvet med valnød. **2.** Purpursolhat og den vinrøde, næsten chokoladebrune solsikke 'Claret'. Den bliver op til 150 centimeter og blomstrer fra august. **3.** Farvebad med farvegåseurt, en flerårig plante, som blomstrer fra juni til september. **4.** Løg fra køkkenhaven, høstet og hængt op til efterårs- og vinterbrug. De yderste tørre løgskaller bruger Jane til at farve med. De giver en varm gul kulør.